אבל בקטן תחלתו כל שהוא · וקי"מ בגדול שלין לו ד' טפחים למלי מהור והלא לף בקטן מפי' טמא ו"ל הגדול וקטן היו ברחוב ברחוב הרבה צריך נוכה ד' להחזיק טומאה לכל קטן שהוא כר ד' בגובה טפח: **תחלתו** כל שהוא · משתגמר מלאכתו שירין ברחוב בגדולות גרסינן תחלתו כל שהוא שירין ברחוב משתגמר מלאכתו ואיתא גמר מלאכתו וכו' וזרך הש"ס שמהפך פעמים מסדר המשנה לפי הצורך משום דכפ' הטור והרחוב (תולין דף קכ"ד) בעי רחוב דטפח למלי חזי ומשני לגדול הני ליה בסוף ופריך והא שירין ד' קתני ומשני לא קשיא הא בתור בר ט' הא בתור בר ז' ומתרץ התם רש"י דבתור ט' סני בתרבעה אמ"נ דלא הוי רוחב ותור ז' אמ"נ דלא הוי ד' סני ברוחב וקשה לר"ת לא יהיה סופו חמור מתחלתו דהא תחלתו ד' וגרלה כפירש"י שפירש כאן דתור בר ז' (ה) וד' הוי רוחב ותור בר תשעה ברוחב וקשה דלמה ליה למנקט בר ט' הוה ליה למנקט בר ח' ושירין ברחוב ולפרש"י א) דהתם ניחא דנקט ט' אמ"נ דהוי ד' משומא ומה שהקשה ר"ת לא קשה מידי דהטעמא כלי חרס אינו אבל כלי שעה אבל כלי שמתמעט כל זמן שלאו אינו מתבטל כמו "גרזומי ליות דבשירים סני וכן משמע מדפריך שירין טפח למלי חזי משמע דאי הוה חזי הוה ניחא ליה אמ"נ דבליר מתחלתו*: **כל** שהוא טפח · פר"ת אלא יתבר (נ"ב דף יט) דפעמים כל שהוא בליר מעשה ופעמים טפי מטפח*: **בפלונתא** לא קמיירי · ואמ"נ דפליגי בהופן סוכה דר"ש אומר דרביעית טפח מ"מ טפח לרוחב אחד צריך לכ"ע אבל לתור אמ"נ דבין התור ולהוחל לכ"ע טפח מ"מ בסתם תור פליגי והא דפרש"י דכירה מקום שפיתת קדרה אחת לא דק דבפ' כירה (שבת דף לח:) אמר דכירה זהו מקום שפיתת ב' קדרות:

את אמרת שמעתתיה דרב · כלומר טוהרת מעלמך ומתחלה שבתת* ולכך שתק ולפ"ה שפי' בתמיה צריך לומר דמתחלה לא חש להשיבו:

ילדה ואח"כ הפילה שליא לאפי' עד י' ימים אין מושבין טולד אחר · אמ"נ דאמר לקמן דנשתהא אולד שלשה חדשים מ"מ לא שביה וכל כמה דלא חזינן לא חיישינן:

הטפלת חיה ושוף טי' · דוקא נקבו חיה ושוף דלי בתחלה ולד ואח"כ שליא עד ג' ימים תולין ואין מושבין טולד אחר ולכאורה נראה הטעם דחיה ושוף אין דרכן של בנים להיות ולכך אינה שהשליא אינה מהם וקשה דבפרק בהמה המקשה (תולין דף עז:) אהא דתנן שליא שיצאה מקלתה אחורה באחילה ומסיק ר"ת לא שנו אלא שליא קשורה בולד פי' שיש לה ולד אחר וכיון דאינה קשורה בו מושבין טולד אחר בשליא ולכך אחורה ומייתי תניא נמי הכי דהטפלת חיה ושוף ואיכי מייתי הא אדרבה משמע הכא דוקא חיה ושוף דלאו אורחיה אבל בפל דאורחיה תולין כל שלשה ימים ובכן קיימא לפי' כמה ימים וי"ל דאין הדבר תלוי באורחיה ולא אורחיה אלא קיים ליה להש"ס בז) דאמר אורח אחד בהמה חיה ושוף אינה רגילה להפרד השליא מן הולד לפי' במני הבהמה כמו במני האשה וא"ת וכי אינה קשורה בולד אמאי קאמר ר"ת דאחורה באחילה הא אמרינן הכא דלא הוי אלא ספק ולא ודאי ולד אחר מדקתני הריני מטיל עליה חומר שני ולדות שמא ניטות שפיר של שליא זו וא"כ הוי ספק ספקא דלמא אין כאן ולד אחר ולפי' איכא שמא לא יצא לא ראשו ולא רוכו ובפ"ק דב"ק (דף יא·) גבי שליא שיצאה מקלתה ביום ראשון משמע דספק ספקא שרי דפריך מאי קמ"ל דאין מקנת שליא בלא ולד ומינה שליא שיצאה מקלתה אחורה פי' ואם יש מקנת שליא בלא ולד הוה כשאינה קשורה בו כדאמרינן בשמעתין לא אמרו הבליא בולד אלא בשליא שבאה אחר הולד והתם מייתי ראיה בשליא שיצאה קודם הולד דודאי יש שם ולד אחר לא הוי תנור בציר מר' · ורא דקתני רובו (בתנור) בתנור מ' אמ"נ דבתרצו איכא ד' לא מסתברא עד דאיכא רובא כך פי' בפרק חמור

תוספי הרא"ש

אבל בקטן תחלתו כל שהוא · ותימה אמאי אמרינן בגדול שתחלתו ד' אפי' פחות מד' יהא תורת קטן עליו שתחלתו שבחור ל"ל דגדול ניכר בראשם שלו שהשה לחיות נחול ולא חשיב כלי עד שיהא נבוה ד' דבפחות מכאן אינו מחזיק את הטומאה: **תחלתו** כל שהוא משתגמר מלאכתו · הגרס"י ביבש"ה דכלים לא הני רבי אלא הני מיתניא אבל בקטן תחלתו כל שהוא ושירין ברחוב משתגמר מלאכתו ואי ו הוא נמר משיטקו לאמות בו מושגנין אלמא קאי על שירין ברחוב דקטן אין אשתן בו מושגנין: **ושירין** ברחוב · פרש"י דשרין בחתור הרוחב רובו דמשמע לשאר חזי ומשני דאגדול קאי גדול הא אמרינן ושירין ד' ומשני הא בתנור שבעת דשרין בארבעה אבל ברחוב לא כמשינן ליה ולא חמרי שירין מתחלתו דהא מתחלתו כשהוא שלם לא הוי תנור בציר מר' · ורא דקתני רובו (בתנור) בתנור מ' אמ"נ דבתרצו איכא ד' לא מסתברא עד דאיכא רובא

[תולין קכ.]

[תולין שם פ"ב פיזוכין יה: ושיג]

שבת לב. פוסק ד:

[פיזוכין יג:]

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה מחלתו וכו' ל' ד' סי כלל ותוס' ר' נתנאל:

[ומי' פיטב קוס' מולין קכד ד"ה הא פחמרא וכן גרס"י שם]

[ומי' פיטב ב"ב קי ד"ה וכל כיכא ושוד שם סז: ד"ה כמיסה ושוד קדושין כו· ד"ה קרקע]

[ר"ל אמר ד"ה מדרינן]

מוסף רש"י

תנור תחלתו ארבעה. אין פנוי פחות מארבעה ואפילו נגמרה מלאכתו, **ושירין ארבעה.** אם היה גדול ונטמא ושכרו, צריך שלא יהא בו שכר של ד' (תולין קכד.).

ממה דברים אמורים. דמחילתו ד' ושירין ד', בגדול. הנטרים הנעשים בלפפות ובלגות כדרכן, אבל בקטן. שעושין למיטקות, **תחלתו כל שהוא משתגמר מלאכתו.** לאחר שנגמר ונסקיטו אפילו הוא טפח מקבל טומאה (שם).

המפלת מין בהמה חיה ועוף. וכגון היא דאמרי (לעיל כח.) כל שאין בו מעורה אדם אינו ולד (שם עז:).

אין חוששין לולד אחר. ואם נפחת הקבר בלא דם דהוה לידה יכיסנה טיהורה (שם).

תנורי בנות טפח *דתניא *תנור תחלתו ארבעה ושירין ד' דברי רבי מאיר וחכמים אומרים *במה דברים אמורים בגדול אבל בקטן תחלתו כל שהוא משתגמר מלאכתו ושירין ברחוב *וכמה כל שהוא אמר רבי יוני יטפח שכן עושין תנורי בנות טפח בפלונתא לא קמיירי השתא דאתית להכי הא נמי פלונתא היא דקתני סיפא אמר ר' יהודה לא אמרו טפח אלא מן התנור ולכותל והאיכא מסנרת טפח בדכתיבן לא קא מיירי והאיכא *כפורת טפח בקרשים לא קמיירי והאיכא *דיה לקורה שהיא רחבה טפח בדרבנן לא קמיירי אלא בדכתיבן ולא מפרשי שיעורייהו יתיב רב יצחק בר שמואל בר מרתא קמיה דרב כהנא ויתיב וקאמר אמר רב יהודה אמר רב כל שלשה ימים הראשונים תולין את השליא בולד מכאן ואילך חוששין לולד אחר אמר ליה ומי אמר רב הכי והאמר רב אין הולד מתעכב אחר חבירו כלום אישתיק אמר ליה דלמא כאן בנפל כאן בבן קיימא אמר ליה את אמרת לשמעתתיה דרב בפירוש אמר רב הכי הפילה נפל ואחר כך הפילה שליא כל שלשה ימים תולין את השליא בולד מכאן ואילך חוששין לולד אחר ילדה ואח"כ הפילה שליא אפילו מכאן ועד עשרה ימים אין חוששין לולד אחר שמואל ותלמידי דרב ורב יהודה הוו יתבי חליף ואזיל רב יוסף בריה דרב מגשיא מדויל לאפיהו באלי ואתי אמר אתי לן גברא דרמינן ליה בגילא דחטתא ומרמי ומדוי אדהכי אתא אמר ליה שמואל מאי אמר רב בשליא א"ל הכי אמר רב "אין תולין את השליא אלא בדבר של קיימא שיילינהו שמואל לכל תלמידי דרב ואמרי ליה הכי הדר חזייה לרב יהודה בישות בעא מיניה רבי יוסי בן שאול מרבי המפלת דמות עורב ושליא מהו אמר ליה אין תולין אלא בדבר שיש במינו שליא קשורה בו מהו אמר ליה דבר שאינו שאלת איתיביה *"המפלת מין בהמה חיה ועוף ושליא עמהן בזמן שהשליא קשורה עמהן אין חוששין לולד אחר אין שליא קשורה עמהן חוששין לולד אחר הריני מטיל עליהן חומר

[חומר מאה. מאה.]

[ר"ל דף ח.]

[ר"ל דף יח:]

[ר"ל דף ח.]

[ר"ל דף ח.]

[ר"ל דף ח.